Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Työ- ja elinkeinoministeriön vastine – HE 59/2022 vp.

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI JULKISESTA TYÖVOIMA- JA YRITYS-PALVLEUSTA ANNETUN LAIN 4 LUVUN 4 §:N MUUTTAMISESTA

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää kunnioittavasti vastineenaan seuraavaa:

Työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan saapuneissa kirjallisissa lausunnoissa (Akava, SAK, STTK, EK, HPL, Suomen Yrittäjät, KEHA-keskus, Uudenmaan ELY-keskus, Uudenmaan TE-toimisto) kannatettiin yleisesti esitystä ja pidettiin sitä perusteltuna.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää alla huomioita lausunnoissa esiin nostettuihin kohtiin liittyen esityksen tietojärjestelmäratkaisuihin, kohderyhmään, vaihtoehtoisiin tapoihin toteuttaa palvelua sekä seurantaan.

Tietojärjestelmäratkaisut

Tietojärjestelmäkehitykseen liittyen KEHA-keskus toteaa lausunnossaan, että esityksessä ehdotettu yrityksille suunnattu valmennuspalvelu tullee olemaan volyymiltaan erittäin pientä suhteessa henkilöasiakkaiden (työnhakijoiden) ja työnantajien valmennus- ja koulutuspalveluihin. Siksi yritysten valmennuspalvelun edistyneet tietojärjestelmälliset toiminnallisuudet eivät ole digitaalisen kehityksen prioriteetteja, vaikka ovatkin toteutettavissa myöhemmin tulevaisuudessa.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että valmennuspalvelun toteuttaminen voidaan aloittaa, vaikka palveluun liittyvät uudet tietojärjestelmäratkaisut toteutettaisiin myöhemmin. Palvelun tarjoaminen ei edellytä välittömiä muutoksia tietojärjestelmiin, vaan palvelua on mahdollista toteuttaa nykyisin käytettävissä olevia järjestelmiä hyödyntäen. Vähimmäisvaatimuksena olisi arkistoida tehdyt tukipäätökset. Lisäksi tiedot myönnetyistä tuista tulee rekisteröidä yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmään yrityspalvelujen asiakastietojärjestelmästä annetun lain (293/2017) mukaisesti.

Kohderyhmä

HPL toteaa lausunnossaan, että palvelun tarjoaminen tulisi rajata vain yksinyrittäjille ja mikroyrityksille. Isommilla yrityksillä on enemmän rekrytointiosaamista ja tarvittaessa ne voivat myös ostaa ko. valmennuspalveluita markkinoilta. Vaarana on myös, etteivät tarkoitukseen suunnatut varat

tule riittämään niitä eniten tarvitseville eli yksinyrittäjille ja mikroyrityksille, jos palvelua lähdetään tarjoamaan laajemminkin kaiken kokoisille yrityksille. Siksi HPL muuttaisi esitystä niin, että palvelu rajattaisiin vain yksinyrittäjien ja mikroyritysten käyttöön.

Elinkeinoelämän keskusliitto katsoo lausunnossaan, että palvelun vaikuttavuuden vuoksi on tärkeätä rajata palvelun asiakaskunta pienimpiin yrityksiin.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että palvelu on ensisijaisesti suunnattu yksinyrittäjille ja mikroyrityksille, jotka hyötyvät palvelusta eniten. Valtakunnallisen Työllistä taidolla-palvelun aiempien kokemusten mukaan palvelusta hyötyvät eniten yrittäjän työpanos mukaan lukien 1-5 henkilöä työllistävät yritykset. Palvelua ei ole lähtökohtaisesti tarkoitus tarjota isommille yrityksille, joilla on jo kokemusta rekrytointi- ja työnantajaosaamisesta sekä siihen tarvittavat resurssit. Valmennusta olisi kuitenkin mahdollista tarjota muille kuin yksinyrittäjille ja mikroyrityksille, jos yrityksen tilanne olisi sellainen, että se voisi hyötyä valmennuksesta. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että esitystä ei ole tältä osin tarve muuttaa.

Vaihtoehtoiset tavat toteuttaa valmennuspalvelua

HPL toteaa lausunnossaan, että palveluseteliä vaihtoehtoisena tapana toteuttaa esityksessä tarkoitettuja palveluita olisi ollut hyvä arvioida esityksessä. Palvelusetelin avulla yritykset olisivat voineet itse etsiä heille sopivimman palvelun markkinoilla tarjolla olevista vaihtoehdoista. Tämä olisi vähentänyt myös ELYjen kilpailutuksiin käytettävää aikaa ja resursseja.

Elinkeinoelämän keskusliitto esittää lausunnossaan, että valmennusten erilaisia hankintatapoja ja toteutusmalleja on syytä kehittää.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että HPL:n esittämä palvelusetelin käyttö vaihtoehtoisena tapana toteuttaa palveluja ei ollut esityksen valmistelussa esillä erityisesti aikataulusyistä johtuen. Palvelusetelin käyttöä sekä EK:n esittämiä valmennusten muita hankintatapoja ja toteutusmalleja on kuitenkin mahdollista selvittää ja kehittää jatkossa.

Seuranta

HPL katsoo, että koska kyse on de minimis -tuesta yrityksille, tukea ja valmennusta saavien yritysten työllistämistä on seurattava ja mitattava sekä arvioitava palvelun tuloksellisuutta.

Elinkeinoelämän keskusliitto pitää tarkoituksenmukaisena, että valmennusta saaneiden yritysten työntekijöiden määrän kehitystä seurataan, vaikka varsinaista tutkimusta aiheesta ei ole tehtäisi.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että palvelua on tarkoitus seurata osana työ- ja elinkeinopalveluja. Palvelun vaikuttavuudesta on lisäksi tarkoitus tehdä erillinen arviointiselvitys.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä ei ole muilta osin huomauttamista lausuntoihin.

Tiina Oinonen
Neuvotteleva virkamies